

16.08.2022

Asia/5

§ 140

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin ym. valtuustoaloitteesta koskien sosiaali- ja terveystalvvelujen palvelusetelien arvojen tarkistamista

HEL 2022-005977 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Seija Muurisen ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Johanna Kahilakoski, kilpailutus- ja sopimuspäällikkö, puhelin: 310 21831
johanna.kahilakoski(a)hel.fi
Tanja Ehanto, suunnittelija, puhelin: 310 20478
tanja.ehanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mirita Saxbergin ja 16 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien sosiaali- ja terveystalvveluiden palvelusetelien arvojen tarkistamista:

”Aloitteessa todetaan, että jos palvelusetelien arvo on palvelusta asiakkaalle aiheutuneisiin kustannuksiin nähden riittämätön, haittaa se yhdenvertaisuuden toteutumista ja alan yrittäjien toimintamahdollisuuksia. Lisäksi aloitteessa esitetään, että Helsingin tulisi tarkistaa sosiaali- ja terveystalvvelujen palvelusetelien arvoja siten, että ne vastaavat yleisten kustannusten nousua.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että yleiseen kaikkien sosiaali ja terveystalvvelujen palvelusetelien arvojen tarkistamiseen toteuttamiseen

ei ole tarpeellista ryhtyä, koska nykyiset palvelusetelien arvot vastaavat pääosin omasta tuotannosta ja mahdollisesta ostopalvelusta aiheutuvia kustannuksia.

Sosiaali- ja terveyslautakunta lisäksi toteaa, että palvelusetelien arvoja arvioidaan jatkuvasti ja arvojen tarkistamisia tuodaan päätöksentekoon aina tarvittaessa.

Palvelusetelien asiointi- ja hallinnointijärjestelmän vaihtumisen yhteydessä vuonna 2020 kaikkien käytössä olevien palvelusetelien sääntökirjat ja arvot tarkasteltiin ja niihin tehtiin tarvittavat muutokset. Tämän jälkeen palvelusetelien arvojen korotuksia on tuotu palvelukohtaisesti lautakunnalle hyväksyttäväksi välittömästi, jos on havaittu, että palvelusetelien nykyinen arvo ei todellisuudessa kata palvelun kustannuksia tai asiakkaan saama palvelu vaarantuu.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kuitenkin kehottaa toimialaa tarkastamaan niiden palvelusetelien arvot, jotka on hinnoiteltu viimeksi kyseisen palvelusetelien käyttöönottovaiheessa, ja tuomaan näiden palvelusetelien osalta mahdolliset arvon korotukset lautakunnalle päätettäväksi.

Palvelusetelistä päättäminen Helsingissä

Palvelusetelillä tarkoitetaan palvelun järjestämisvastuussa olevan kunnan sosiaali- ja terveystalouden saajalle myöntämää sitoumusta korvata palveluntuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan vastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveystalouksia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) 4 §:n mukaan kunta päättää ne sosiaali- ja terveystaloudet, joiden järjestämisessä se käyttää palveluseteliä.

Hallintosäännön 18 luvun 1 §:n 1 kohdan mukaan sosiaali- ja terveystaloutta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan vi-
ranhaltija päättää palvelusetelien käyttämisestä sekä palvelusetelien arvon vahvistamisesta.

Palvelusetelien arvon määrittely

Palvelusetelien arvon päättää kunta. Kunta arvioi asiakkaan palvelutarpeen, myöntää palvelusetelien ja sitoutuu maksamaan asiakkaan hankkimat palvelut palvelusetelien arvoon asti. Asiakkaalla on aina oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin.

Palvelusetelilain 7 §:n mukaan kunnan tulee määrätä palvelusetelin arvo niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan palvelun tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus.

Palvelusetelien arvon määrittely perustuu aina toimintoperusteiseen kustannuslaskentaan, jonka perustana on kunkin palvelun oman tuotannon palveluprosessi. Jokaiselle palveluprosessin kohdalle on laskettu voimavarojen käyttö ja tätä vastaava kustannus.

Tämän lisäksi palvelusetelin arvon määrittelyssä huomioidaan mahdolliset ostopalvelusta aiheutuvat kustannukset.

Palvelusetelin arvon määrittelyä tehdään lisäksi yhteistyössä palveluntuottajien sekä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Palvelusetelin käyttöönoton yhteydessä tarkastellaan palvelun nykyinen tuotantorakenne sekä palvelusetelin soveltuvuus kyseiseen palveluun. Valmistelun yhteydessä arvioidaan lisäksi, mikä on palvelusetelin suhde omaan toimintaan ja minkälaisia ostovolyymiä on suunniteltu.

Palvelujen järjestämisen palvelusetelien avulla arvioidaan olevan pääosin kustannusneutraalia omaan toimintaan verrattuna. Muilta osin palveluseteliä tarjotaan budjetin sisällä oman tuotannon ja ostopalvelun vaihtoehtona.

Mikäli palvelusetelin kustannukset ylittävät reilusti oman tuotannon tai ostopalvelusta aiheutuvat tuotannon kustannukset, on toimialla syytä arvioida kyseisen palvelun tuottamistapaa uudestaan.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Palvelusetelin käyttö tuottamistapana parantaa sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuutta, monipuolistaa palvelutuotantoa sekä edistää kunnan ja yksityisten palveluntuottajien yhteistyötä.

Palvelusetelien käyttö oman tuotannon ja ostopalvelun tukena lisää helsinkiläisten ja heidän perheidensä terveyttä ja hyvinvointia sekä valinnan mahdollisuuksia sosiaali- ja terveyspalveluissa.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin ja 16 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien sosiaali- ja terveyspalvelujen pal-

16.08.2022

Asia/5

velusetelien arvojen tarkistamista. Lausuntoa on pyydetty 13.9.2022 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Johanna Kahilakoski, kilpailutus- ja sopimuspäällikkö, puhelin: 310 21831
johanna.kahilakoski(a)hel.fi
Tanja Ehanto, suunnittelija, puhelin: 310 20478
tanja.ehanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano